

Rusland: Domsafsigelse mod demonstranter, der var involveret i begivenhederne på Bolotnaja-pladsen

Europa-Parlamentets beslutning af 13. marts 2014 om Rusland: Domsafsigelse mod demonstranter, der var involveret i begivenhederne på Bolotnaja-pladsen (2014/2628(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Rusland, navnlig beslutningen af 13. juni 2013 om retsstatsforholdene i Rusland¹,
 - der henviser til erklæringen fra talsmanden for næstformand i Kommissionen/højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 24. februar 2014 om domsafsigelsen mod demonstranter, der var involveret i begivenhederne Bolotnaja-pladsen,
 - der henviser til Ruslands forfatning, navnlig artikel 118, ifølge hvilken retsplejen i Den Russiske Føderation alene varetages af domstolene, og artikel 120, der fastslår, at dommerne er uafhængige og kun underlagt forfatningen og de føderale love,
 - der henviser til drøftelserne mellem EU og Rusland om menneskerettigheder den 28. november 2013,
 - der henviser til rapporten af 17. december 2013 fra Europarådets Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Vanærende Behandling eller Straf (CPT) om dets regelmæssige besøg til Den Russiske Føderation,
 - der henviser til erklæringen af 4. marts 2014 fra Den Russiske Føderations ombudsmand for menneskerettigheder, Vladimir Lukin, om offentlige demonstrationer i Moskva og de foranstaltninger, der blev truffet af de retshåndhævende myndigheder,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 122, stk. 5, og artikel 110, stk. 4,
- A. der henviser til, at Den Russiske Føderation som fuldt medlem af Europarådet og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa har forpligtet sig til at overholde de demokratiske principper, retsstatsprincippet og de grundlæggende menneskerettigheder; der henviser til, at der på grund af en række alvorlige krænkelse af retsstatsprincipperne og vedtagelsen af restriktive love i løbet af de seneste måneder er stigende bekymring med hensyn til Ruslands overholdelse af internationale og nationale forpligtelser;
- B. der henviser til, at flere snese af de anslåede titusinder af demonstranter den 6. maj 2012, på aftenen for præsident Vladimir Putins tiltrædelse, var i sporadisk sammenstød med politiet på Bolotnaja-pladsen, der resulterede i mindre skader;
- C. der henviser til, at omkring 600 aktivister blev kortvarigt tilbageholdt, og at der blev indledt straffesag mod 28 personer; der henviser til, at myndighederne indledte en efterforskning af demonstranternes handlinger, som de betragtede som "masseoptøjer",

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0284.

hvilket ifølge russisk lovgivning er masseaktioner, der omfatter "vold, forfølgelse, ødelæggelse af ejendom, brug af skydevåben eller væbnet modstand mod myndighederne"; der henviser til, at myndighederne påstår, at volden var planlagt og var en del af en sammensværgelse, der havde til formål at destabilisere landet og vælte regeringen;

- D. der henviser til, at der i forbindelse med adskillige retssager og retlige procedurer i de seneste år er blevet sat spørgsmålstegn ved retternes uafhængighed og upartiskhed i Den Russiske Føderation;
- E. der henviser til, at en lang række russiske og internationale menneskerettighedsorganisationer har rapporteret om, at uforholdsmæssige foranstaltninger og aggressive handlinger fra sikkerhedsstyrkernes side samt overdreven brug af vold ledte til voldshandlingerne, der blev efterfulgt af vilkårlige arrestationer af demonstranter; der henviser til, at Den Russiske Føderations ombudsmand i sin vurdering bekræftede, at beskyldningerne om masseoptøjer var ubegrundede;
- F. der henviser til, at en russisk domstol den 24. februar 2014 fandt otte af disse demonstranter skyldige, med domme der spænder fra en betinget dom til fire års fængsel, og som følger efter tre hårdere fængselsstraffe i 2013 samt den psykiatriske behandlingsdom til aktivisten Mikhael Kosenko;
- G. der henviser til, at der den 21. og 24. februar 2014 fandt et stort antal tilbageholdelser sted i forbindelse med fredelige demonstrationer til støtte for de sagsøgte i Bolotnaja-plads-sagen; der henviser til, at mere end 200 personer, der samledes uden for byretten i Zamoskvoretsky den 24. februar 2014 for at høre afsigelsen af dommen, blev tilbageholdt i flere timer; der henviser til, at oppositionslederne Boris Nemtsov og Aleksei Navalny senere blev idømt en 10-dages fængselsstraf; der henviser til, at Aleksei Navalny er blevet sat i husarrest de næste to måneder og den 5. marts 2014 blev udstyret med et elektronisk armbånd med henblik på at overvåge hans aktiviteter;
- H. der henviser til, at de russiske myndigheder er ved at udvide deres masseovervågningsprogrammer; der henviser til, at disse programmer, kombineret med anti-LGBT-lovgivning og lovgivning, der begrænser ngo'ers frihed, giver de russiske myndigheder et meget kraftfuldt værktøj til at overvåge og undertrykke oppositionen;
- I. der henviser til, at menneskerettighedssituationen i Rusland er blevet forværret i de seneste år, og at de russiske myndigheder har vedtaget en række love, som indeholder tvetydige bestemmelser, som kan anvendes til yderligere at pålægge oppositionen og civilsamfundets aktører begrænsninger og hindre ytrings- og forsamlingsfriheden; der henviser til, at denne hårde kurs har omfattet foranstaltninger som f.eks. politirazziaer, konfiskation af ejendom, administrative bøder og andre foranstaltninger, der har til formål at forhindre og afskrække civilsamfundets organisationer fra at udføre deres arbejde;
- J. der henviser til, at ledere af oppositionspartier og -bevægelser er genstand for chikane fra de russiske myndigheders side, og at nogle tilbageholdes efter forskellige sigtelser, som f.eks. Ilya Yashin, leder af "Solidaritet"-bevægelsen, Gleb Fetisov, medformand for alliancen af de grønne og socialdemokraterne samt Yevgeni Vitishko, økologisk aktivist og fremtrædende medlem af Yabloko;
- K. der henviser til, at der i december 2013 til Europarådets Komité til Forebyggelse af Tortur

er rapporteret talrige beretninger om mishandling og tortur af fanger begået af medlemmer af de retshåndhævende myndigheder og politiet;

1. udtrykker sin dybe bekymring over sagerne mod demonstranterne på Bolotnaja-pladsen, der fra begyndelsen har været behæftet med alvorlige mangler og politisk motiverede anklager;
2. mener, at anklagerne mod disse demonstranter og de idømte straffe synes uforholdsmæssige i betragtning af begivenhederne karakter og de lovovertrædelser, de er anklaget for; mener, at resultatet af retssagen på grund af proceduremæssige mangler og lange varetægtsfængslinger endnu en gang giver anledning til at sætte spørgsmålstegn ved retsstatsforholdene i landet;
3. opfordrer de russiske retlige myndigheder til at genoverveje dommene i appelsagen og løslade de otte demonstranter samt fangen fra Bolotnaja-pladsen, Mikhael Kosenko, der blev idømt en psykiatrisk behandlingsdom;
4. udtrykker endvidere dyb bekymring for tilbageholdelsen af et stort antal fredelige demonstranter efter Bolotnaja-dommene og opfordrer til, at alle sigtelser mod dem frafaldes; opfordrer endvidere den russiske regering til at respektere alle borgeres ret til at udøve deres grundlæggende frihedsrettigheder og universelle menneskerettigheder;
5. minder om vigtigheden af, at Ruslands fuldt ud overholder sine internationale retlige forpligtelser som medlem af Europarådet og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og de grundlæggende menneskerettigheder og retsstatsprincippet, der er nedfældet i den europæiske menneskerettighedskonvention og den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder (ICCPR); påpeger, at den seneste udvikling har bevæget sig i den modsatte retning af de reformer, der er nødvendige for at forbedre de demokratiske normer, retsstaten og retsvæsenets uafhængighed i Rusland;
6. udtrykker sin bekymring over udviklingen i Den Russiske Føderation med hensyn til overholdelsen og beskyttelsen af menneskerettighederne samt respekten for fælles vedtagne demokratiske principper, regler og procedurer, navnlig for så vidt angår loven om "udenlandske agenter", den LGBTI-fjendtlige lovgivning, genkriminalisering af æreskrænkelser, loven om forræderi og lovgivningen til regulering af offentlige protester; opfordrer indtrængende Rusland til at overholde sine internationale forpligtelser som medlem af Europarådet;
7. opfordrer den russiske regering til at træffe konkrete foranstaltninger med henblik på at afhjælpe forværringen af menneskerettighedssituationen, navnlig ved at ophøre med at chikanere civilsamfundsorganisationer og -aktivister; opfordrer den russiske udøvende og lovgivende magt til at genoverveje og endelig ophæve nyligt vedtagne retsakter og foranstaltninger, der er i modstrid med landets erklærede engagement for så vidt angår menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder som medlem af Europarådet, og til at tage hensyn til forslagene fra sin ombudsmand for menneskerettigheder såvel som fra præsidenten for Den Russiske Føderations menneskerettighedsråd;
8. opfordrer indtrængende de russiske retlige og retshåndhævende myndigheder til at udføre deres opgaver på en upartisk og uafhængig måde;
9. understreger, at forsamlingsfriheden i Den Russiske Føderation er sikret i henhold til

artikel 31 i den russiske forfatning og i henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention, som Rusland har undertegnet, hvilket forpligter de russiske myndigheder til at respektere den;

10. opfordrer Den Russiske Føderation til at bringe sine overvågningsprogrammer i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention;
11. beklager den fortsatte hårde linje mod borgere, der giver udtryk for deres kritik mod regimet, og mod de tilbageværende uafhængige medier, herunder tv Dozhd (Rain) og Ekho Moskvyy radio;
12. opfordrer den højtstående repræsentant og EU-Udenrigstjenesten til at sikre, at alle tilfælde af retsforfølgelser af politiske grunde tages op i forbindelse med menneskerettighedskonsultationerne mellem EU og Rusland, og at Ruslands repræsentanter under disse konsultationer formelt afkræves svar i hvert enkelt tilfælde;
13. opfordrer formændene for Rådet og Kommissionen samt den højtstående repræsentant til fortsat nøje at følge disse sager og til at tage disse spørgsmål op i forskellige sammenhænge og på møder med Rusland, og til at orientere Parlamentet om drøftelserne med de russiske myndigheder;
14. opfordrer indtrængende Rådet til at formulere en fælles politik over for Rusland, der forpligter de 28 EU-medlemsstater og EU-institutionerne til et stærkt fælles budskab om betydningen af menneskerettighederne i forholdet mellem EU og Rusland og behovet for at bringe angrebene på ytrings-, forsamlings- og foreningsfriheden i Rusland til ophør; opfordrer til, at dette fælles budskab formuleres i konklusionerne fra Rådet for Udenrigsanliggender;
15. opfordrer indtrængende den højtstående repræsentant og EU-Udenrigstjenesten til at sikre, at EU søger alle muligheder inden for rammerne af russisk national ret for fortsat at engagere sig i og støtte russiske civilsamfundsorganisationer, herunder dem, der arbejder for at fremme værdier som demokrati, menneskerettigheder og retsstaten;
16. opfordrer indtrængende Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til i forbindelse med den igangværende programmeringsfase for EU's finansieringsinstrumenter at øge den finansielle bistand til det russiske civilsamfund gennem det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder samt bevillingerne til civilsamfundsorganisationer og lokale myndigheder og til at lade partnerskabsinstrumentet omfatte Civilsamfundsforummet EU-Rusland for at sikre en holdbar og troværdig langsigtet støtte;
17. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Den Russiske Føderations præsident, regering og parlament.